

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

Оперативно-тактичний факультет

Кафедра військово-соціального та психологічного забезпечення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри

д.н.держ.упр., професор

полковник

С.В.Белай

30 серпня 2019 р.

СИЛАБУС

**“МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
З ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ”**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: другий (магістерський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека
державного кордону»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 251 «Державна безпека»

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри №

Протокол від 30 серпня 2019 р.

№ 1.

Харків 2019

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Керницький Олександр Михайлович
Наукова ступінь	к.пед.н
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри №3
Місце роботи	НАНГУ
Адреса кафедри	Харків, пл. Захисників України, 2
Контакти	0675740456
E-mail	akernickii@ukr.net
Консультації	
Час	14.30 -16.00
Місце	каф.3, каб.6

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл професійної підготовки	
Блоків змістових модулів – 2	Спеціальність: 251 Державна безпека		
Змістових модулів – 5			
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-2-3	3-4-5

		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	20 год.	6
		Групові заняття	
		32 год.	16
		Самостійна робота	
		36	66
		Вид контролю: залік з оцінкою	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: феномени, закони та закономірності, механізми організації та проведення наукових досліджень з психологічного забезпечення у військових частинах НГУ.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: «Проблеми МПЗ дій формувань держави».

Мета навчальної дисципліни - формування знань слухачів щодо сутності, завдань, типології та особливостей наукових досліджень з психологічного забезпечення, їх методології, організації і методики проведення, а також вдосконалення умінь організації та проведення досліджень, обробки отриманих результатів, їх інтерпретації й вироблення практичних рекомендацій у інтересах ефективного вирішення завдань психологічного забезпечення дій формувань НГУ.

Знання, вміння, навички, які отримують магістри в результаті вивчення дисципліни.

Знати:

- основні концепції, теоретичні і практичні проблеми, історію їх розвитку та сучасний стан;
- методологію наукових досліджень з психологічного забезпечення, особливості психологічних, психолого-педагогічних, соціально-психологічних та соціологічних досліджень, методику їх організації та проведення у частинах НГУ;
- сучасні вимоги щодо використання дослідницького інструментарію, забезпечення об'єктивності отримання дослідницької інформації і реалізації морально-етичних аспектів у діяльності дослідника.

- предмет, сутність, методологічне підґрунтя і специфіку організації та здійснення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень;
- зміст постановки наукового завдання психологічного, соціологічного та педагогічного досліджень;
- організаційні основи проведення прикладного психологічного, соціологічного і педагогічного дослідження у військовій частині НГУ;
- орієнтовну методику проведення прикладного психологічного, соціологічного і педагогічного дослідження у військовій частині НГУ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни слухач повинен набути **умінь**:

- організації та проведення психолого-педагогічних, соціально-психологічних та соціологічних досліджень в практиці психологічного забезпечення СБД;
- обробки отриманих результатів з використанням методів математичної статистики та їх інтерпретації і презентації, аналізу дослідницької інформації з метою вироблення практичних рекомендацій посадовим особам частин НГУ та її використання у практиці психологічного забезпечення СБД.

Форма підсумкового контролю: залік з оцінкою.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Перелік змістових модулів:

Змістовий модуль 1.1: Методологічні основи наукових досліджень з психологічного забезпечення.

Змістовий модуль 1.2: Організаційні та методичні основи проведення наукових досліджень з психологічного забезпечення у частинах Національної гвардії України.

Змістовий модуль 2.1. Психодіагностика у наукових дослідженнях з психологічного забезпечення.

Змістовий модуль 2.2: Психолого-педагогічні дослідження та їх використання у практиці психологічного забезпечення.

Змістовий модуль 2.3: Особливості організації та проведення соціально-психологічних та соціологічних досліджень у практиці психологічного забезпечення.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Орієнт овна дата	Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин												Завданн я для самості йної роботи (розділ 8)
		денна форма						Заочна форма						
		усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
			л	п	ла б	ін д	с. р		л	п	ла б	інд	с.р.	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	Блок змістових модулів 1: Методологічні, організаційні та методичні основи наукових досліджень з психологічного забезпечення у Національній Гвардії													
	Змістовий модуль 1.1: Методологічні основи наукових досліджень з психологічного забезпечення.													
Вересень	Заняття 1.1.1. Характеристика і типологія наукових досліджень з психологічного забезпечення та сутність методології наукового дослідження. 1. Характеристика і типологія наукових досліджень з психологічного забезпечення. 2. Поняття «методологія	3	2				1	8	2				6	[1, с.6-21]

	<p>наукового дослідження» та «методологічна основа наукових досліджень» з психологічного забезпечення.</p> <p>3. Наукова проблема, мета, наукове завдання, об'єкт, предмет, гіпотеза, наукова новизна та практична значимість дослідження.</p>												
	Самостійне опрацювання: Обґрунтування актуальності теми дослідження.												
Вересень	<p>Заняття 1.1.2. Характеристика та типологія методів наукового дослідження.</p> <p>1. Поняття «метод наукового дослідження» та типологія методів наукового дослідження .</p> <p>2. Диференціація понять «методологія», «метод», та</p>	3	2			1							[1, с.22-25]

[illegible]

	об'єктивності результатів наукових досліджень.													
жовтень	Заняття 1.1.4. Постановка завдання наукового дослідження з психологічного забезпечення. 1. Встановлення наукової проблеми та актуальності теми дослідження. 2. Визначення об'єкта, предмета, мети, наукового завдання та гіпотези дослідження. 3. Конкретизація наукової новизни та практичної значимості дослідження. 4. Визначення структури та методів дослідження.	4		2			2	8		2			6	[2, с.2- 10]
	Самостійне опрацювання: Критерії науковості дослідження													
	Разом за змістовим	14	4	4			6	16	2	2			12	

	модулем 1.1.												
	Змістовий модуль 1.2: Організаційні та методичні основи проведення наукових досліджень з психологічного забезпечення у частинах Національної гвардії України.												
жовтень	Заняття 1.2.1. Організація наукових досліджень. 1. Сутність поняття «організація наукових досліджень». 2. Види і форми наукової та науково-технічної діяльності у Національній гвардії України. 3. Реалізація наукових результатів.	3	2				1	8	2			6	[2, с.12-16]
	Самостійне опрацювання: Особливості виконання науково-дослідних робіт у НГУ.												
листопад	Заняття 1.2.2. Структура та вимоги до змісту й оформлення наукових публікацій. 1. Структура наукової статті	3		2			1						[2, с.16-18]

	та приклад її написання. 2. Структура магістерської роботи та характеристика її складових.												
	Самостійне опрацювання: Структура та змістовна характеристика кандидатської дисертації з гуманітарних наук.												
листопад	Заняття 1.2.3. Організація прикладного наукового дослідження з психологічного забезпечення у військовій частині НГУ. 1. Обґрунтування необхідності проведення дослідження та розроблення алгоритму його здійснення. 2. Взаємодія з посадовими особами частини при проведенні прикладного наукового дослідження з психологічного	3	2				1						[2, с.20-24]

	<p>забезпечення.</p> <p>3. Всебічне забезпечення проведення наукового дослідження у військовій частині НГУ.</p> <p>4. Впровадження отриманих результатів дослідження у практику психологічного забезпечення.</p>												
	Самостійне опрацювання: Інформаційне забезпечення проведення прикладного наукового дослідження.												
Листопад	<p>Заняття 1.2.4. Методичні основи проведення наукових досліджень з психологічного забезпечення у частинах Національної гвардії України.</p> <p>1. Поняття «методика» та «методичні основи» проведення наукових досліджень.</p>	3		2			1						[2, с.24-26]

	<p>2. Диференціація понять «методика», «алгоритм» та «технологія» наукового дослідження.</p> <p>3. Орієнтовна методика проведення наукового дослідження з психологічного забезпечення.</p> <p>4. Способи презентації результатів наукового дослідження з психологічного забезпечення та методичні вимоги до їх використання.</p>												
	Самостійне опрацювання: Технології наукового пошуку.												
грудень	<p>Заняття 1.2.5. Статистичний аналіз даних наукового дослідження з психологічного забезпечення.</p> <p>1. Методи первинної статистичної</p>	3	2				1						[2, с.26-32]

	<p>обробки результатів дослідження.</p> <p>2. Методи вторинної статистичної обробки результатів дослідження.</p>													
	<p>Самостійне опрацювання: Використання кластерного аналізу результатів наукового дослідження з психологічного забезпечення.</p>													
грудень	<p>Заняття 1.2.6. Методика підготовки і проведення експериментального дослідження, аналізу та інтерпретації його результатів.</p> <p>1. Підготовка та проведення експериментального дослідження.</p> <p>2. Аналіз, інтерпретація та презентація результатів експерименту.</p>	3		2			1	16		4			12 К. р.	[2, с.33-35]

	3. Практичні рекомендації за результатами експериментального дослідження.												
	Самостійне опрацювання: Використання методів математичної статистики для порівняння даних контрольної та експериментальної груп досліджуваних.												
січень	Заняття 1.2.7. Експериментальне дослідження за проблематикою психологічного забезпечення СБД НГУ. 1. Алгоритм проведення експериментального дослідження. 2. Організація експериментального дослідження. 3. Структура, програма та методи експеримента	6		4			2						[2, с.36-39]

[illegible]

	формувань НГУ.												
	Змістовий модуль 2.1. Психодіагностика у наукових дослідженнях з психологічного забезпечення.												
лютий	Заняття 2.1.1. Завдання, професійно- етичні аспекти та методи психодіагностик и. 1. Завдання психодіагностик и та її місце в психологічних дослідженнях. 2. Професійно- етичні аспекти психодіагностик и. 3. Методи психодіагностик и та їх класифікація.	3	2				1						[2, с.40-44]
	Самостійне опрацювання: Історичні аспекти становлення психодіагностик и як галузі сучасної психології.												
лютий	Заняття 2.1.2. Психодіагностик а як спеціальна галузь професійної діяльності психолога. 1. Вимоги до	4		2			2	8		2		6	[3,с.22-25]

	підсумками тестування.													
	Разом за змістовим модулем 2.1	16	4	6			6	16		4			12	
	Змістовий модуль 2.2: Психолого-педагогічні дослідження та їх використання у практиці психологічного забезпечення.													
квітень	Заняття 2.2.1. Особливості організації та проведення психолого-педагогічних досліджень. 1. Предмет психолого-педагогічних досліджень та приклади їх використання у практиці психологічного забезпечення. 2. Підготовка та проведення психолого-педагогічного дослідження. 3. Спрямованість практичних рекомендацій за результатами психолого-педагогічного дослідження.	3	2				1	8	2				6	[3, с.48-52]

	психолого-педагогічного дослідження.													
	Разом за змістовим модулем 2.2	11	2	4			5	16	2	2			12	
	Змістовий модуль 2.3: Особливості організації та проведення соціально-психологічних та соціологічних досліджень у практиці психологічного забезпечення.													
травень	Заняття 2.3.1. Специфіка соціально-психологічних досліджень та організаційно-методичні аспекти їх проведення. 1. Предмет соціально-психологічних досліджень та приклади їх використання у практиці психологічного забезпечення. 2. Особливості методичного забезпечення соціально-психологічного дослідження. 3. Спрямованість практичних рекомендацій за результатами соціально-психологічних досліджень.	3	2				1	6	2				4	[8, с.31-42]

	Самостійне опрацювання: Використання соціально- психологічних досліджень для оцінки соціально- психологічного клімату у військовому колективі.													
червень	Заняття 2.3.2. Практикум проведення соціально- психологічного дослідження. 1. Розроблення програми дослідження. 2. Теоретичне обґрунтування дослідження. 3. Підбір методів емпіричного дослідження та здійснення психодіагностич них процедур. 4. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження. 5. Розроблення практичних рекомендацій суб'єктам військово- соціального	7		4			3	6		2			4	[6, с.34- 38]

	БЗМ 2.													
червень	Заняття 2.3.4. Розроблення засобів збору первинної дослідницької інформації при проведенні соціологічного дослідження. 1. Розроблення опитувальника для експертної оцінки рівня дисциплінованості військового колективу. 2. Розроблення анкети для виявлення проблем у організації та здійсненні навчально-виховного процесу слухачів магістратури.	6		4			2							[5, с.34-43]
	Самостійне опрацювання: Основні вимоги до складання анкет.													
	Залікове заняття. Підсумковий контроль.	6				2	4							
	Разом за змістовним модулем 2.3.	19	4	8		2	1 1	12	2	2			8	
	Разом за блоком змістових	52	1	1		2	2	44	4	8			32	

	модулів 2		0	8			2							
	Усього за дисципліну	90	20	32		2	36	90	6	16		2	66	

5. Самостійна робота.

1. Обґрунтування актуальності дослідження
2. Обґрунтованість і вірогідність результатів наукових досліджень.
3. Забезпечення достовірності та об'єктивності результатів наукових досліджень.
4. Критерії науковості дослідження
5. Варіанти формулювання наукової новизни.
6. Особливості виконання науково-дослідних робіт у НГУ.
7. Взаємодія з науковими організаціями при проведенні прикладних досліджень
8. Інформаційне забезпечення проведення прикладного наукового дослідження.
9. Технології наукового пошуку.
10. Використання методів порівняння даних контрольної та експериментальної груп досліджуваних.
11. Структура та змістовна характеристика тез доповідей на наукових конференціях з гуманітарних наук.
12. Використання кластерного аналізу результатів наукового дослідження з морально-психологічного забезпечення.
13. Оптимізація процедур аналізу первинних даних досліджень за допомогою використання автоматизованого психодіагностичного комплексу.
14. Види теоретичних досліджень.
15. Історичні аспекти становлення психодіагностики як галузі сучасної психології.
16. Обґрунтування валідності та надійності психодіагностичних методик.
17. Умови оптимальності організації та проведення тестування.
18. Розроблення рекомендацій військовослужбовцям за підсумками тестування.
19. Методологічна основа психологічних досліджень
20. Обґрунтування актуальності психологічного дослідження.
21. Використання соціологічних досліджень для оцінки соціально-психологічного клімату у військовому колективі.
22. Зміст складових звіту про проведення військово-соціологічного дослідження.
23. Вимоги до розроблення анкет та опитувальників.
24. Використання педагогічних досліджень для оцінювання успішності професійного самовдосконалення слухачів магістратури.

25. Індивідуальне науково-дослідне завдання «Дослідження психологічної готовності військовослужбовців військових частин НГУ до виконання СБЗ»

Рекомендована література

1. Шмаков О.М. Методологія і організація наукових досліджень (військові науки): навч. посіб. / О. М. Шмаков. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 146 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. / І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І.Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.
3. Основи проведення військово-соціологічних і соціально-психологічних досліджень у внутрішніх військах МВС України: навч. посіб. / І.І. Приходько, І.В. Воробйова, В.С. Молдавчук та ін. – Х. Акад.. ВВ МВС України, 2010. – 58 с.
4. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: учеб. пособие / А.Я. Баскаков, Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
5. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін, В.І. Пасічник та ін. – Х.: Академія ВВ МВС України, 2008. – 207 с.
6. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 336 с.
7. Немов Р. С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. – 4-е изд. Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.
8. Ашерев А.Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций: учеб. пособие / А.Т. Ашерев. – Х.: УИПА, 2002. – 135 с.
9. Організація навчально-виховного процесу, методичної і наукової роботи у вищій військовій школі. Підручник. За редакцією В.І. Біжана. – Харків: ХВУ, 2001. – 410 с.
10. Ягунов В.В. Військова психологія. – К.: Тандем, 2004. – 656с.
11. Наказ МВС України № 749 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення опитування о/с НГУ з використанням поліграфа».
12. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».
13. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».
14. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».
15. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року “Про затвердження

методичних рекомендації з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди”.

16. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».

17. Директива командувача Національної гвардії України № 15 від 26 червня 2017 р «Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України».

18. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. / І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І. Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.

19. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч. посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. – Х., НАНГУ, 2017. – 173с.

6. Політика курсу та оцінювання.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях та семінарах шляхом оцінювання усних виступів слухачів або їх письмового опитування. На практичних заняттях оцінюються якість та повнота відпрацювання навчально-наукових завдань, графічних і текстових документів, а також усні та комп'ютерні презентації за кожним завданням в межах змістових модулів. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, що заздалегідь запропоновані викладачем для обговорення.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)

Знання слухачів оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо обидві оцінки «відмінно» (А).

«Добре» (В), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (В);
- обидві оцінки «добре» (В).

«Добре» (С), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (С) або «задовільно» (D або E);

- обидві оцінки «добре» (В або С).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (В або С), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При трьох і чотирьох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «добре» (В або С), а решта — «відмінно» (А);

«Добре» (В), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (D);

«Добре» (С), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (E);

«Задовільно» (D), якщо в окремих оцінках не більш двох оцінок «задовільно» (E);

«Задовільно» (С), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «незадовільно» (F або FX);

«Незадовільно» (F або FX), якщо в окремих оцінках більше однієї оцінки «незадовільно» (F або FX).

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці 2:

Таблиця 2

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
----------------------	-------------------------------	--------------------------	---------------------

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75-81	Слухач виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно "	Задовільно	66-74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Слухач виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
			при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35-59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовільно"		1-34	Слухач не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

1. Шмаков О.М. Методологія і організація наукових досліджень (військові науки): навч. посіб. / О. М. Шмаков. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 146 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. / І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І.Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.
3. Основи проведення військово-соціологічних і соціально-психологічних досліджень у внутрішніх військах МВС України: навч. посіб. / І.І. Приходько, І.В. Воробйова, В.С. Молдавчук та ін. – Х. Акад.. ВВ МВС України, 2010. – 58 с.
4. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: учеб. пособие / А.Я. Баскаков, Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
5. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін, В.І. Пасічник та ін. – Х.: Академія ВВ МВС України, 2008. – 207 с.
6. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 336 с.
7. Немов Р. С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. – 4-е изд. Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.
8. Ашерев А.Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций: учеб. пособие / А.Т. Ашерев. – Х.:УИПА, 2002. – 135 с.
9. Організація навчально-виховного процесу, методичної і наукової роботи у вищій військовій школі. Підручник. За редакцією В.І. Біжана. – Харків: ХВУ, 2001. – 410 с.
10. Ягунов В.В. Військова психологія. – К.: Тандем, 2004. – 656с.

11. Наказ МВС України № 749 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення опитування о/с НГУ з використанням поліграфа».
12. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».
13. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».
14. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».
15. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року «Про затвердження методичних рекомендацій з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди».
16. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».
17. Директива командувача Національної гвардії України № 15 від 26 червня 2017 р «Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України».
18. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. / І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І. Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.
19. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч. посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. – Х., НАНГУ, 2017. – 173с.

9. Питання до підсумкового контролю.

1. Характеристика сутності та типів наукових досліджень.
2. Поняття «методологія наукового дослідження».
3. Поняття «метод наукового дослідження» та типологія методів наукового дослідження .
4. Сутність постановки завдання наукового дослідження з морально-психологічного забезпечення.
5. Сутність поняття «організація наукових досліджень».
6. Види і форми наукової та науково-технічної діяльності у Національній гвардії України.

7. Сутність організації прикладного наукового дослідження у військовій частині НГУ.
8. Поняття «методика» та «методичні основи» проведення наукових досліджень.
9. Орієнтовна методика проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень.
10. Методи статистичного аналізу даних наукового дослідження.
11. Методика підготовки і проведення експериментального дослідження, аналізу та інтерпретації його результатів.
12. Завдання, професійно-етичні аспекти та методи психодіагностики, її місце в психологічних дослідженнях.
13. Вимоги до діяльності психодіагноста та до психодіагностичних методик і ситуацій психодіагностики.
14. Методика організації та проведення тестування, методичні та організаційні особливості здійснення тестування у військовій частині НГУ.
15. Особливості організації та проведення психологічних досліджень.
16. Специфіка педагогічних досліджень та організаційно-методичні аспекти їх проведення.
17. Методика та організація соціологічних досліджень у частинах НГУ.